فرهیختگان

@farhikhtegandaily

WWW.FDN.IR

در گفت‌وگوی شجاعی طباطبائی، دبیر مسابقه «فلسطین تنها نیست» با «فرهیختگان» مطرح شد

مشارکت هنرمندان ۶۶ کشور جهان در فراخوان ضداسرائیلی

اینستاگرام به‌خاطر کاریکاتور، چهار بار صفحه من را بست

عاطفه جعفری
روزنامه‌نگار

مهرماه امسال فراخوان مسابقه بین‌المللی کارتون، کاریکاتور و پوستر «فلسطین تنها نیست» ازسوی حوزه هنری منتشر شد. برگزارکنندگان این مسابقه در متن فراخوان و در توضیح اهداف مسابقه آورده‌اند: «توهین به پیامبران بیش از چهارمیلیارد نفر جمعیت معتقد به ادیان الهی توسط یک گروه بسیار کوچک، چیزی جز نفرت‌پراکنی نیست، آیا این نفرت‌پراکنی را می‌توان مصداق آزادی بیان دانست؟ در جریان جنگ جهانی دوم مسببان جنگ مشخص بودند، چرا سرزمینی از همان عاملان جنگ به رژیم صهیونیستی داده نشد و فلسطین اشغال شد؟ عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی باعث نمی‌شود فلسطین تنها بماند، جبهه مقاومت در سرتاسر دنیا در کنار فلسطین است.» حالا که این مسابقه به روزهای پایانی خودش نزدیک شده و قرار است برگزیدگانش را اعلام کند، به‌سراغ مسعود شجاعی طباطبائی، دبیر این دوره رفتیم تا برایمان از زمینه‌های شکل‌گیری این دوره بگوید.

نشریه‌ای که کاری جز جنجال و نفرت‌پراکنی ندارد

شجاعی طباطبائی را هنردوستان حوزه کاریکاتور و پوستر می‌شناسند؛ عمری را برای این کار گذاشته است. به بهانه برگزاری این مسابقه به سراغش رفتیم و سوال اول را از چگونگی و چرایی برگزاری مسابقه پرسیدیم. او با اشاره به اتفاقاتی که در فرانسه افتاد و صحبت‌های رئیس جمهور این کشور، گفت: «این اتفاق بعد از صحبت‌های مکرون رئیس‌جمهور فرانسه بود که تاکید داشت درکنار طراحان کاریکاتورهای موهن در ارتباط با پیامبر(ص)، ایستاده است. البته همان زمان مقام معظم رهبری هم جواب مکرون را دادند و اشاره‌هایی داشتند که ما براساس همان فرمایشات رهبری، مباحثی را که در مسابقه مطرح شد، دریافت کردیم و مسابقه‌ای باتوجه به سه بحث مهم برگزار شد. ببینید، فرانسه و رئیس‌جمهور فرانسه تبدیل به پایگاهی شده‌اند که ۱۰ درصد مردم این کشور مسلمان هستند و کشیدن طرح‌های توهین‌آمیز به پیامبر، عملا دل و قلب یک میلیاردونیم مسلمان را جریحه‌دار کرد. حرف خیلی تلخی است و چیزی جز نفرت‌پراکنی نیست. هرچقدر که فکر کنیم متوجه می‌شویم واقعا چه چیزی جز نفرت‌پراکنی در حرف‌های او وجود دارد؟ نه‌تنها طرح‌های توهین‌آمیز به پیامبر اسلام، پیامبر مهربانی است، بلکه نشریه‌ای که مکرون ادعا می‌کند و درکنار کاریکاتوریست‌های آن می‌ایستد، یک نشریه زرد به‌تمام معنای کلمه است و کاری جز جنجال و حاشیه درست کردن ندارد و نه‌تنها به پیامبر گرامی اسلام بلکه به تمامی ادیان الهی و پیامبران آنها توهین کرده است.

شاید این نکته گفتنش درست نباشد، اما آخرین کاری که اینها کردند پخش تصاویری بر روی ساختمان بود. برخی از این کاریکاتورهای توهین‌آمیز نسبت‌به پیامبر و سایر ادیان الهی را روی ساختمان انداختند. جالب است که اینها همه کارهایشان را با یک سناریوی محکم جلو می‌برند. مثلا در یکی از طرح‌هایی که منتشر کردند و به‌شکل گسترده تلاش کردند دیده شود، این بود که چهار دستمال توالت را طراحی کردند که روی آن اسامی کتاب‌های ادیان الهی نوشته شده است؛ یعنی -نعوذبالله- قرآن و انجیل و تورات و غیره نوشته شده است. صحبتی که مکرون در کشور فرانسه می‌کند این است که به آزادی بیان تاکید دارد، اما درعمل به آزادی به هیچ‌وجه پایبند نیست.»

مجازات‌های سنگین برای زیر سوال بردن هولوکاست

شجاعی طباطبائی به مساله هولوکاست و تردیدهایی که به آن وارد است اشاره می‌کند و می‌گوید: «درعمل وقتی بحث‌های تردیدآمیز درباره مساله‌ای همچون هولوکاست مطرح می‌شود، با سنگین‌ترین جرایم نقدی روبه‌رو می‌شوید. در فرانسه بیشترین جرایم نقدی، جرایم جزایی و حبس حداقل یک تا سه سال برای این مساله قائل هستند. به‌شکل خیلی شدیدی تحت‌فشار قرار می‌دهند و به افرادی که این نظرات را دارند، اصطلاحا تجدیدنظرطلب می‌گویند. ازلحاظ آماری تحقیق کردند و اذعان داشتند این درست نیست که ۶ میلیون یهودی در هولوکاست کشته شده باشند. مثلا یکی از هنرمندان آنها می‌گوید که من هیچ دلیلی پیدا نکردم که نشان دهد اتاق گازی وجود داشته و یهودی‌ها در آن کشته شدند. یک نمونه به من نشان دهید که قبول کنم اتاق گازی وجود داشت. به هرحال همه اینها مستلزم یک‌سری امکانات لجستیکی بالا است. به‌خاطر این حرف‌هایی که زدند، این افراد تحت فشار قرار گرفتند. برخی از آنها بیش از ۱۰ بار مورد ضرب‌وشتم قرار گرفتند و هیچ‌گاه مرتکبان این اعمال شناسایی نشدند یا نخواستند شناسایی شوند. یک‌بار یکی از این افراد مدتی در کما بود، اما درنهایت هیچ اتفاقی برای مسببان این کارها نمی‌افتد. به همین شکل است. دیوید یکی از هنرمندان انگلیسی است که برای مساله هولوکاست دعوت مجازی کرد و باوجود اینکه قانون انگلستان مانند فرانسه نیست، اما در بزرگراه ایشان را می‌گیرند و مستقیم به زندان می‌برند.»

بستن صفحات در اینستاگرام نمونه نقض آزادی بیان

این هنرمند، کاریکاتورهایش را در صفحه اینستاگرام می‌گذارد که معمولا با حذف و سانسور ازسوی این شبکه اجتماعی همراه می‌شود. شجاعی طباطبائی با اشاره به حذف محتوا در شبکه اجتماعی اینستاگرام گفت: «عملا خود آنها به آزادی بیان اعتقادی ندارند و نمونه‌هایی نیز بیان کردم که در ارتباط با هولوکاست به زندان می‌روند یا مجازات‌های سختی می‌بینند. نمونه‌های زیادی نیز وجود دارد. همین الان اینستاگرام را نگاه کنید، توسط چه کسانی اداره می‌شود؟ یک‌سری کاریکاتور با موضوع موشک‌ها کار کردم، بحث موشک‌های نقطه‌زن و غیره کار کردم. اینها مسائل دفاعی ماست و در ارتباط با آمریکا هم بود، نه‌تنها صفحه را بستند، بلکه هرکسی استوری کرد با اخطار روبه‌رو شد. این چهارمین باری است که صفحه من بسته می‌شود. اشاره به خودم نیست، بلکه دوستان زیادی این را تجربه کردند. مثلا شما به هیچ‌وجه نمی‌توانید عکسی از حاج‌قاسم بگذارید و اگر این کار را کنید، بلافاصله صفحه شما را می‌بندند. اینها نشان می‌دهد آزادی بیان این کشورها رویه دوگانه دارد و دروغ محض است.»

چه کسی باید تاوان به‌قول معروف هولوکاست را بدهد؟

شجاعی طباطبائی یک سوال مهم را مطرح می‌کند و می‌گوید: «بحث دیگری که خیلی مهم است این است که اساسا چرا تاوان هولوکاست را با اشغال سرزمین فلسطین می‌گیرند؟ کشوری که در جنگ جهانی هیچ نقشی نداشته و حتی بی‌طرف بوده و هزاران کیلومتر با سرزمین‌هایی که در آن جنگ صورت می‌گرفت، فاصله داشته است، آنجا را اشغال می‌کنند. چرا از خاک آلمان که مسبب جنگ است جایی را جدا نمی‌کنند که به یهودیان که ادعا می‌کنند ۶ میلیون کشته شده‌اند، بدهند؟ این تاوان هولوکاست را مردم مظلوم فلسطین باید بپردازند؟ چرا کشور جعلی اسرائیل باید تشکیل شود؟ اینها مسائلی است که رهبری به آن اشاره کرده‌اند و بسیار هم مهم است.

یک بحث دیگر که باز هم مهم است بحث سازش است که چندوقتی است مطرح شده. الان کشورهای بحرین، امارات، مصر، مراکش، اردن و غیره در این راه قدم برداشتند. به هرجهت باب باز کردن ارتباط و تعامل با رژیم صهیونیستی را برعهده گرفتند و این یکی از مسائل اصلی ماست که باعث شد ما به این فکر بیفتیم که مسابقه بزرگی را در سه بخش کارتون، کاریکاتور و پوستر با موضوع «فلسطین تنها نیست» برگزار کنیم.»

کاریکاتورهایی برای فلسطین از همه جهان

شجاعی طباطبائی درباره این مسابقه بزرگ می‌گوید: «خوشبختانه این اتفاق را اطلاع‌رسانی کردیم و تا آخرین مهلت ارسال آثار از ۶۶ کشور دنیا هنرمندان کارتونیست، کاریکاتوریست و گرافیست آثار خود را ارائه کردند. نکته مهم این است که تعداد هنرمندان ایرانی چشمگیر است و این نشان می‌دهد نخبه‌های ایرانی چقدر در بحث حوزه مقاومت جدی حضور دارند. از کشورهای منطقه همانند ترکیه بیش از ۷۰ شرکت‌کننده حضور دارند، از کشور اندونزی هم تعداد بالایی حضور داشته و از آمریکای لاتین، کاریکاتوریست‌های کشور برزیل خیلی پرتعداد هستند. از کشورهای اروپایی، هنرمندان لهستان آثار زیادی فرستادند. براساس استقبال هنرمندان، داورها را نیز مطرح کردیم. پنج نفر داور ایرانی و چهار داور خارجی هستند. پنج داور ایرانی را مشخص کردیم. من هم به‌عنوان دبیر در جریان ماوقع این اتفاقات از صفر تا صد هستم. به‌عنوان داور هم حضور دارم. آقای دکتر محمد خزاعی، از پیشکسوت‌ها و هنرمندان انقلابی در حوزه گرافیک در بحث داوری همکاری می‌کنند. آقای عباس ناصری از هنرمندان بسیار خوب از بجنورد در این هیات داوری هستند.

آقای مسعود ضیایی از اصفهان هم حضور دارند. آقای سعید ساعدی از جهرم حضور دارند. اسم شهرستان‌ها را می‌آورم، به این دلیل است که یک زمانی تمام اتفاقات مهم و خوب در هر عرصه‌ای در تهران اتفاق می‌افتاد که به‌خاطر امکانات و مسائل دیگر بود. الان بهترین کاریکاتوریست و گرافیست‌ها اهل تهران نیستند و غالبا اهل شهرستان‌های دیگر و جوان هستند. با مجموعه‌ای از هنرمندان خوب روبه‌رو هستیم که می‌توان عنوان رویش‌های انقلاب را به آنها اطلاق کرد.»

اگر جوابی درست به جنایت‌ها ندهیم، آنها سوءاستفاده می‌کنند

در یک سال اخیر، اتفاقات زیادی در منطقه رخ داده است که اهمیت تولید محصولات فرهنگی و هنری برای مبارزه با صهیونیست‌ها را دوچندان می‌کند. کاریکاتور و پوستر ازجمله حوزه‌هایی است که می‌تواند در فضای مجازی به‌خوبی دیده شود. شجاعی طباطبائی در این‌باره می‌گوید: «ما باید به رسانه و تولید محتوای فرهنگی نگاه ویژه داشته باشیم. اگر این نگاه نباشد، جای ظالم و مظلوم را عوض می‌کنند. سردار سلیمانی غریبانه ترور می‌شود و آنها وقیحانه او را که داعشی‌های منطقه را از بین برد، تروریست خطاب می‌کنند. مشخص شده که رژیم صهیونیستی در این امر دست داشته است. این امر به کمک آمریکا و رژیم صهیونیستی اتفاق افتاده است. لازم است در ارتباط با این مباحث کار کنیم، چراکه جهان رسانه درحال حاضر به‌گونه‌ای است که متاسفانه اگر کار نکنیم، آنها کار می‌کنند. اگر جوابی به این اتفاقات تلخ نداشته باشیم که به‌شکل‌های مختلف در منطقه صورت می‌گیرد، اعم از بحث سازش، بحث شهادت سردار سلیمانی، ترور دانشمند هسته‌ای شهید فخری‌زاده و شهدای دیگر هسته‌ای، آنها سوءاستفاده می‌کنند. شهادت این افراد خیلی مظلومانه است و همیشه ردپای رژیم صهیونیستی را در این اتفاقات شاهد هستیم. نه در این اتفاقات که در هر اتفاقی در سراسر دنیا اینچنین است.»

کارهای نکرده

شجاعی طباطبائی درمورد اهمیت کاریکاتور و اثرگذاری آن می‌گوید: «حوزه کاریکاتور و طراحی، حوزه اثرگذاری است و می‌تواند نقش مهمی را در معرفی یا رسوا کردن دشمنی‌ها ایفا کند. ناجی علی، کاریکاتوریست فلسطینی در سال ۱۹۴۸ مجبور شد کشورش را ترک کند و به او اجازه ندادند در فلسطین زندگی کند. او مجبور به مهاجرت شد و همانند میلیون‌ها فلسطینی دیگر آواره بود، اما همچنان قلمش برای مردم و سرزمینش بود. ما هم باید در حوزه فرهنگ و هنر ورود کنیم. آنقدر در این زمینه کار نکردیم و حتی رسانه ملی جدی به آن نپرداخته است که آنها صحنه‌های بازسازی‌شده ترور شهید فخری‌زاده را در رسانه‌هایشان نمایش دادند. من دیده‌ام که در رسانه‌های رژیم صهیونیستی در فضایی نشسته‌اند و چای هم می‌خورند و راحت درباره این امر صحبت می‌کنند. بحث ترور را راحت مطرح می‌کنند و این امر را مباح می‌دانند. با چه چیزی می‌توان جواب اینها را داد؟ قطعا زبان فرهنگ و هنر یکی از اتفاقات تاثیرگذار برای بیان این حقایق است. حقایقی که اینها ناجوانمردانه به یک‌سری مباحثی تبدیل می‌کنند که به‌نظر می‌رسد از روی منطق است، درصورتی که در هیچ جای دنیا ترور یک دانشمند هسته‌ای یا دانشمند یا هرکسی منطقی و درست نیست. ناجی علی کاریکاتوریستی است که نزدیک به ۴۰ هزار کاریکاتور درباره رژیم صهیونیستی دارد، اما آنها یک کاریکاتوریست را هم برنتابیدند و در لندن او را ترور کردند. اشاره هم کردند که کار موساد بوده است. اگر درباره آقای ناجی علی و کاری که او انجام داد، کاری نکنیم، واقعا جفا کرده‌ایم. در دنیا نسبت‌به آدمی ظلمی صورت گیرد و ما نسبت بدان بی‌توجه باشیم، از نظر اسلام مشکل دارد. حتی در جایی می‌گویند اگر این بی‌توجهی به گونه‌ای باشد که از غم آن اتفاق نمیرید تعجب دارد. نکته اصلی این است که متاسفانه در عرصه ادب و هنر و فرهنگ خیلی کار نکردیم.»

مردم از دولت‌های سازشگر آگاه‌ترند

شجاعی طباطبائی با اشاره به کارهای صورت‌گرفته در حوزه کاریکاتور می‌گوید: «باز در این حوزه کارهای خوبی انجام شده است، نمایشگاه‌های زیادی در ارتباط با فلسطین برگزار کردیم. «فلسطین خانه ندارد» یکی از این مسابقات بود. دو بار مسابقه هولوکاست را برگزار کردیم. «فلسطین تنها نیست» الان برگزار می‌شود. سالی نیست که یک اتفاقی درباره بحث فلسطین مطرح نکنیم و به هرجهت کار زیادی صورت گرفته است. اما مثلا در بحث سینما تعداد فیلم‌های ما به ۱۰ فیلم هم نرسیده که موثر باشد. بهترین آن فیلم بازمانده است. اینجا جای کار دارد. آنها چقدر سریال علیه ما می‌سازند، چقدر فیلم‌های ضدایرانی می‌سازند.

درباره هولوکاست چیزهای مختلفی مطرح می‌کنند و چقدر فیلم درباره این مساله ساخته‌اند و هرسال هم می‌سازند و همین‌طور مباحث فرهنگی و هنری را مطرح می‌کنند تا ماندن در فلسطین را موجه جلوه دهند. آنقدر کار می‌کنند که این درست و منطقی جلوه کند. البته مردم دنیا و مردم مظلوم کشورهایی که سردمداران آنها طرح‌های صلح و سازش را امضا می‌کنند، ناراحت هستند و قطعا این را نمی‌پذیرند. رژیم صهیونیستی به هیچ‌وجه امکان ورود به کشورهای همسایه را ندارد. فرض کنید مصر یکی از آن کشورها است که به‌شدت مردم مصر ضدصهیونیست هستند. دیگری کشور اردن است که فقط چهار میلیون فلسطینی آواره اردن هستند. سوریه و لبنان هم هستند که اینها در کشورهای همسایه جایی ندارند. به‌جز دریای مدیترانه که می‌توانند ارتباط برقرار کنند جایی ندارند. باید خیلی کار کنیم. هرچقدر کار کنیم کم است.»

شجاعی طباطبائی در تکمیل صحبت‌هایش با اشاره به حضور آثار مهمی در مسابقه بین‌المللی کارتون، کاریکاتور و پوستر «فلسطین تنها نیست» گفت: «بحمدالله این مسابقه خیلی خوب بود که هنرمندان از ۶۶ کشور کنار هم قرار گرفتند. شاهد حضور هنرمندان فلسطینی هم هستیم. چه فلسطینی‌هایی که در نوار غزه هستند و فوق‌العاده کار خوبی ارائه داده‌اند که به‌طور ویژه قصد داریم تقدیر کنیم. چه کسانی که در کشورهای غربی و غیره مهاجر هستند. قطعا این طرح‌ها و این کارها در فضای رسانه‌ای برای رژیم صهیونیستی ترس ایجاد می‌کند. نیاز است که پیام مظلومیت فلسطینی‌ها را یک هنرمند اهل کشور پرو، اهل جمهوری دومنیکن، اهل برزیل و غیره دریافت کند و کارهای عالی و خوبی ارائه شود. ۲۹ دی هم روز غزه است و در آن روز اسامی منتخبان اعلام می‌شود و به‌واسطه بحث کرونا قطعا مراسم نداریم، بنابراین به‌صورت آنلاین این اتفاق را ازطریق رسانه‌های مختلف پیگیر هستیم که برگزار کنیم. قطعا اتفاق بسیار تاثیرگذاری خواهد بود، خصوصا در این شرایط که شاهد مظلومیت مردم فلسطین به‌خاطر خیانت برخی از سردمداران رژیم‌های مرتجع منطقه هستیم.»

میگوئل مورالس مادریگال از کوبا

سید یاسین حسینی از ایران

جیلت کاستانا از اندونزی

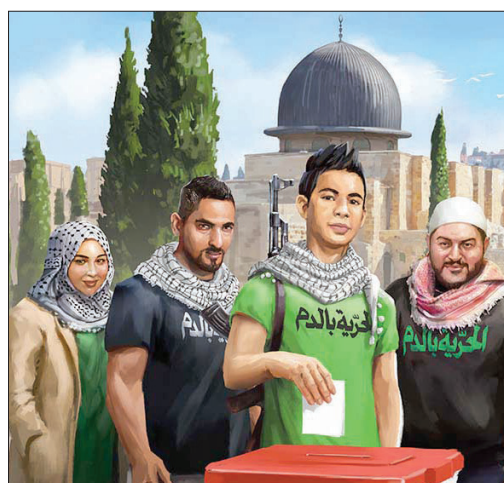

یو گوانگ دونگ از چین

سوسانتو از اندونزی

تریگو آندرسون از نروژ

ویشال وی شنوی از هندوستان

راک لانه آلوز از برزیل

میکاییل براتی از ایران

یاسین اروگلو از ترکیه

آنتونیو آنتونز از پرتغال

پاول کنستانتین از رومانی

مارکو داگوستینو از ایتالیا